

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Samordning av statlege motsegner

- Har staten blitt meir samd med seg sjølv?

9. desember 2014

Anette Mogleiv

Motsegnsstyresmakter

- *Andre kommunar*
- *Fylkeskommunen*
- *Riksantikvaren*
- Fylkesmannen
- Statens vegvesen
- Kystverket
- Fiskeridirektoratet
- Mattilsynet
- Avinor
- Forsvarsbygg
- Statsbygg
- Oljedirektoratet
- Politiet
- Norges vassdrags- og energidirektorat
- Luftfartstilsynet
- Jernbaneverket
- Direktoratet for mineralforvaltning
- Sivilforsvaret
- Stavanger biskop/bispedømmeråd
- Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap

Innspel (motsegn) frå alle desse i kommunale arealplanar?

Motsegnsinstituttet

- **KOSTRA-tal for perioden 2007-2010:**
    - Motsegn til 42 – 54 % kommune(del)planar og 23 – 32 % reguleringsplanar
  - **Oftast frå:**
    - Fylkesmennene sine fagavdelingar
    - Fylkeskommunen
    - Fylkeskommunen si kulturminneavdeling
    - Statens vegvesen
  - **Vanlegaste tema:**
    - miljø og jordvern
    - samordna areal- og transport
    - kulturmiljø/kulturminne
    - samfunnstryggleik
-

Motsegnsinstituttet

Sluttrapporten frå Asplan Viak (for KS) om motsegnsinstituttet:

- Naudsynt med motsegnssordning for å sikre nasjonale og viktige regionale interesser
- Ordninga, slik den vart praktisert, hadde for avgrensande verknad på det lokale sjølvstyret, og trong endring.
- Statusen til faglege råd må styrkast
- Motsegnsinstituttet må difor:
  - avgrensast til viktige saker
  - ha tydelege kriterier for når det kan fremjast motsegn
  - ha betre samhandlingsrutinar
  - ha betre kontroll med korleis styresmaktene utøver motsegnsmytte

Prøveprosjekt – samordning av statlege motsegner

- Samordningsprosjektet starta opp hausten 2013 for 6 fylkesmenn:
  - Fylkesmannen i Rogaland, Vestfold, Nordland, Aust-Agder, Sør-Trøndelag og Hordaland
- Departementet opna for forskjellige måtar å løyse oppgåva på
- Prosjektet blir utvida i 2015 med 6 nye fylkesmenn
- Skal evaluerast i løpet av 2015
- Prøveprosjektet varer til 2016

- Samordningsprosjektet eit grep for å sikre at motsegnsinstituttet;
  - avgrensast til dei viktige sakane
  - ikkje detaljstyrer kommunane
  - blir mindre tids- og ressurskrevjande

Prøveprosjekt – samordning av statlege motsegner

- **Moglegheit for avskjering av motsegn**
- **Organisering i forsøksfylka er varierende og under utvikling**
- **Fylkesmannen i Rogaland samordnar både motsegn og faglege råd, i tråd med sluttrapporten**
- **Jamlege møter mellom Fylkesmannen og sektorstyresmaktene**
- **Jamlege møter mellom KMD og pilotfylka**

Rundskriv H-2/14 - Retningslinjer for motsegn i plansaker

- Lokalt sjølvstyre skal vektleggjast
- Motsegn til arealplan i spørsmål som er av nasjonal eller vesentleg regional betyding, jf. pbl. § 5-4.
- Tidleg involvering ein føresetnad, men omgrepet motsegn bør berre brukast i høyringsfasen (ikkje lenger i varsel).
- Det må vurderast konkret i den enkelte sak om motsegn er naudsynt, eller om det er tilstrekkeleg å gi fagleg råd.
- Motsegn skal vere forankra i og grunngitt ut frå bestemte nasjonale eller regionale mål, rammer og/eller retningslinjer.
- Motsegnsstyresmakta må tydeleg vise til kva nasjonal eller regional interesse motsegna er grunngitt i.

Konkret om samordning i Rogaland

Start av planarbeid/planvarsel:

- Ingen endringar
  - sektorstyresmakta sendar kopi av fråsegn til Fylkesmannen

Offentleg ettersyn:

- Fråsegn med fagleg råd/motsegn skal sendast Fylkesmannen 2 veker før frist.
- Faglege råd må vere tydeleg formulert og presentert og motsegner skal vere tydeleg forankra i lovverk og/eller overordna styringsdokument, og det skal gå tydeleg fram kva for nasjonale og viktige regionale omsyn som motsegna er fremja med omsyn til.
- Fylkesmannen samordnar eventuelle motstridande motsegner.
- Fylkesmannen sender eit samla fråsegn til kommunen for alle etatane.
- Motsegner kan når som helst trekkast tilbake av det organet som har fremja motsegna, så lenge saka ikkje er sendt til departementet.

Samordningsprosjektet - erfaringar

- Samordningsprosjektet gjeld få saker
- Varierande (og mange) instansar med forskjellige fagområde og krevjande å vurdere fagleg innhald i deira motsegner
- Krevjande å samordne staten:
  - Einskapleg praksis ved bruk av omgrep; faglege råd, merknader, motsegn (varsel om motsegn) og klagemoglegheiter
  - Vanskeleg å få innspel som skal samordnast innsendt før frist
  - Ingen konsekvensar om fråsegn blir send utanom Fylkesmannen
- God erfaring med å inkludere faglege råd i samordninga

Utfordringer i samordningsprosjektet

- **Kommunikasjonsflyt mellom styresmaktene;**
  - Regionale styresmakter med sentralt kontor – dårlig informasjonsflyt internt
  - Varierende rutinar for oversending av høyringsdokument
  - Oppnå kontakt med sakshandsamar/relevant person for problemstillinga
- Vegvesenet si tredelte rolle
- Ingen samordning med kulturminnestyresmakt
- Lokalt sjølvstyre og avskjeringsmoglegheiten kan kome i konflikt
- Konsekvensane av avskjering er uklar
  - sektorstyresmakta kan løfte saka opp gjennom sitt fagdepartement

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

E 39 Ålgård – Hove ved Figgjo

Alternativ B15
Sandnes kommune
Fylkesmannen

Alternativ B9
Statens vegvesen

Har staten blitt meir samd med seg sjølv?

- Etablering av samordningsprosjektet tar tid
- Krev omstilling og etablering av nye rutinar
- MEN, erfaringane så langt er at samordningsprosjektet er eit godt prosjekt for å:
  - sluse alle statlege innspel gjennom ein kanal
  - sikre einskapleg bruk av omgrep
  - styrke faglege råd (og dermed avgrense bruk av motsegn?)
  - sikre ei grundig behandling av statlege (både motstridande og andre) motsegner på statleg nivå før dei eventuelt går ut til kommunane
- Og at me er på veg mot ein meir samordna stat!

